

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
12–14 artiklat**

Laatimispäivä: 18.6.2021

Muokattu: 21.2.2022 (lisätty kyselyjä koskevat kohdat)

Muokattu 4.1.2022 (rekisterinpitäjien muutos)

Muokattu 16.10.2023 (rekisterinpitäjien muutos)

Muokattu 23.1.2024 (yhteyshenkilön muutos)

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Lainsäädännön vaikutukset hiljaisiin toimijoihin: riittämättömästä tietoperustasta osallistaviin ratkaisuihin (SILE) – tutkimushankkeessa

Lainsäädännön vaikutukset hiljaisiin toimijoihin: riittämättömästä tietoperustasta osallistaviin ratkaisuihin (SILE) -tutkimushankkeen tutkimusaineistona käytetään henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa tutkimusaineistona käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

Tämä seloste ei koske sellaisia hankkeessa kerättäviä henkilötietoja, jotka eivät sisälly varsinaiseen tutkimusaineistoon, vaan joita kerätään ainoastaan SILE-hankkeen yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen yhteydessä (esim. tapahtumien ja seminaarien yhteydessä, ml. ilmoittautuminen kerättävät tiedot). Näiden muiden kuin tutkimusaineistoon sisältyvien henkilötietojen osalta on laadittu erillinen selosteensa, jolla annetaan tietoa niille henkilöille, joista tällaisia henkilötietoja käsitellään.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjät eli tietojesi käsittelystä vastuussa olevat tahot ovat Helsingin yliopisto, Turun yliopisto ja Terveystieteiden tutkimuskeskus

Yhteystiedot:

Helsingin yliopisto ("HY")

PL 3

00014 Helsingin yliopisto

Puhelin: 02941 911 (vaihde)

HY:n vastuullinen tutkija:

Nimi: Kati Rantala
Osoite: PL 16 (Snellmaninkatu 10), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: 02941 20856
Sähköpostiosoite: kati.rantala@helsinki.fi

Turun yliopisto ("UTU")
20014, Finland
Puhelin: 029 450 5000 (vaihde)

Turun yliopiston vastuullinen tutkija:
Nimi: Anne Alvesalo-Kuusi
Osoite: Caloniankuja 3, 20500 Turku
Puhelinnumero: 029 450 2839
Sähköpostiosoite: anne.alvesalo-kuusi@utu.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ("THL")
Osoite: PL 30 (Mannerheimintie 166), 00271 Helsinki
Puhelin: 029 524 6000 (vaihde)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vastuullinen tutkija:
Nimi: Pekka Hakkarainen
Osoite: PL 30 (Mannerheimintie 166), 00271 Helsinki
Puhelinnumero: 029 524 7161
Sähköpostiosoite: pekka.hakkarainen@thl.fi

2. Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa yleisissä asioissa

Voit tehdä kaikki tähän tutkimukseen liittyvät pyynnöt esim. rekisteröidyn oikeuksien käyttämiseksi alla olevalle yhteyshenkilölle:

Nimi: Kati Rantala
Organisaatio/yksikkö: Helsingin yliopisto, Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Osoite: PL 16 (Snellmaninkatu 10), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: 02941 20856
Sähköpostiosoite: kati.rantala@helsinki.fi

Yhteyshenkilö välittää tarvittaessa pyynnön myös muille yhteisrekisterinpitäjinä toimiville organisaatioille.

3. Rekisterinpitäjien tietosuojavastaavien yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaava on Lotta Ylä-Sulkava. Häneen saat yhteyden lähettämällä sähköpostia: tietosuoja@helsinki.fi.

Turun yliopiston tietosuojavastaava on Onerva Steudle (dpo@utu.fi)

THL:n tietosuojavastaava on Jarkko Reittu (tietosuoja@thl.fi).

4. Yhteistyöhankkeena tehtävän hankkeen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimushanke toteutetaan Helsingin yliopiston, Turun yliopiston ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteistyönä. HY, UTU ja THL toimivat tutkimushankkeessa tutkimusaineistona käsiteltävien henkilötietojen yhteisrekisterinpitäjinä, eli vastaavat hankkeen piirissä tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä yhdessä.

Tutkimushankkeessa on kuusi tutkimuksellista työpakettia, Lakitutka-työpaketti ja vuorovaikutustyöpaketti (johon ei sisälly tässä selosteessa tarkoitettua henkilötietojen käsittelyä). Jokaisessa niissä on vastuuhenkilö ja vastuuorganisaatio, joka vastaa kunkin työpaketin henkilötietojen käsittelystä. Tutkimusaineistoon sisältyvien henkilötietojen käsittelyyn osallistuvat vain ne konsortion osapuolten tutkijat, joiden tutkimusalueeseen kyseinen henkilötietoaineisto liittyy.

Alla on kuvattu osapuolten tutkimuspakettikohtaista vastuunjako tarkemmin. Katso tarkemmin hankkeen verkkosivujen kohdasta [Tutkimusryhmä](#).

Helsingin yliopiston valtiotieteellinen tiedekunta vastaa seuraavan työpaketin aineistonkeruista ja analyyseistä: Yleinen sääntelypolitiikka ja algoritmit, Lapset ja nuoret lastensuojelun piirissä.

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta vastaa seuraavan työpaketin aineistonkeruista ja analyyseistä: Eläimet.

Helsingin yliopiston valtiotieteellinen tiedekunta ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos vastaavat yhdessä seuraavan työpaketin aineistonkeruista ja analyyseistä: Velka-, päihde- ja mielenterveyden ongelmat.

Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta vastaa seuraavien työpakettien aineistonkeruista ja analyyseistä: Perusoikeudet, Vangit ja ei-kansalaiset, Lakitutka.

Kukin tutkimuksellinen työpaketti tutkii ensisijaisesti omaa tutkimusteemaansa, ja työpakettien tutkijat osallistuvat omaan tutkimusteemaansa liittyvän aineiston analysointiin. Kerättävät aineistot ovat eri työpaketeissa samankaltaisia. Työpaketit haastattelevat eri tahoja omiin tutkimusteemoihinsa liittyen. Työpaketit voivat järjestää hankkeen aikana sekä omia että muiden työpakettien kanssa yhteisiä työpajoja. Työpaketit keräävät omia ja yhteisiä lausunnonantajamatriiseja Lakitutkaa hyödyntäen. Verkkosivujen lomakkeilla kerätään kaikkien työpakettien tutkimusteemoihin liittyviä vastauksia, vastaukset välitetään niille tutkijoille, joiden teemaan vastaus liittyy. Sen lisäksi työpaketit voivat tehdä tutkimusteemaansa liittyviä kyselyjä.

Osa aineistoista voi koskea useampaa kuin yhtä tutkimusteemaa, jolloin samaa aineistoa voivat hyödyntää useamman kuin yhden työpaketin tutkijat. Tällaisia yhteisiä aineistoja voivat olla yhdessä järjestetyt työpajat, useamman työpaketin teemaa koskevat asiantuntijoiden ja hiljaisten toimijoiden haastattelut sekä useamman työpaketin teemoihin liittyvät lausunnonantajamatriisit.

5. Miksi henkilötietojasi käsitellään eli mikä on käsittelyn tarkoitus?

Tutkimushanke tarvitsee henkilötietojasi käsittelyä seuraaviin tarkoituksiin:

Hankkeen tavoitteena on saada tietoa siitä, miten hiljaisten toimijoiden asema, oikeudet ja hyvinvointi huomioidaan lainvalmistelussa, miten laeilla säädetyt tuen ja kontrollin muodot vaikuttavat heihin, ja mikä on Covid-19-pandemian merkitys vaikutusten muotoutumisessa. Lisäksi tarkastellaan sitä, millaista tietoa arvostetaan, kuka edustaa hiljaisia toimijoita, ja miten hiljaisiin toimijoihin liittyvien lakien toimeenpanossa hyödynnetään ja säädellään algoritmista tiedontuotantoa. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan edellä mainittuja seikkoja seuraavien hiljaisten toimijoiden näkökulmasta: lastensuojelun piirissä olevat lapset ja nuoret, velkaongelmien, päihdeongelmien tai mielenterveyden häiriöiden kanssa kamppailevat, vangit, ei-kansalaiset, eläimet. Edellä mainittujen kysymysten selvittämiseksi hankkeessa kerätään henkilötietoja sisältävää aineistoa haastatteleamalla eri toimijoita, järjestämällä työpajoja, lausunnonantajamatriiseilla, lomakkeilla, kyselyillä ja tilaisuuksilla.

Henkilötietojen käsittelyn lainmukainen peruste:

- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen (*kerro myös, mihin lainsäädäntöön käsittely perustuu, esim. yliopistolaki*)
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
  - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
  - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
  - viranomaisen toiminnassa yleisen edun mukaisen tehtävän suorittaminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:
- sopimuksen täytäntöönpano, jossa rekisteröity on osapuolena

6. Millaisia henkilötietoja rekisterinpitäjät käsittelevät?

Alla kerrotaan, minkälaisia henkilötietoja sisältäviä aineistoja tutkimuksen aikana käsitellään. Rekisteröidystä ei kerätä kaikkia alla olevia tietoja, eikä tutkimuksen aikana kerätä muita tietoja kuin ne, joita tutkimuksen toteuttamiseen tarvitaan. Se, mitä henkilötietoja kustakin rekisteröidystä kerätään, riippuu siitä, mihin tutkimuksen osuuteen rekisteröity osallistuu.

Lausunnonantajamatriisit:

Hankkeen aikana kerätään seuraavia lainvalmisteluun liittyviä, julkisesti saatavilla olevia asiakirjoja: hallituksen esityksiin annettuja lausuntoja ja valiokuntien asiantuntijalausuntoja. Näistä dokumenteista koostetaan erityisesti kuulemiseen liittyviä analyysejä varten Lakitutkan avulla eduskunnan avoimien rajapintojen kautta saatavista hanketiedoista lausunnonantajamatriiseja. Lausunnonantajamatriiseista käy ilmi lausunnonantajan nimi ja yhteystiedot, ja niissä tapauksissa, joissa lausunnonantaja edustaa organisaatiota, organisaation nimi. Lausunnonantajamatriisit hävitetään 10 vuotta tutkimuksen päättymisen jälkeen.

Tutkimushankkeen rekisterinpitäjät käsittelevät seuraavia lausunnonantajamatriisien yhteydessä kerättäviä henkilötietoja:

- nimi ja yhteystiedot
- taustaorganisaatio

Verkkosivujen lomakkeet:

Tutkimushankkeen verkkosivuilla on kaksi lomaketta, toisessa kerätään kehittämisehdotuksia ja toisessa kokemuksia. Kerro kokemuksistasi -lomakkeilla ei kerätä suoria tunnistetietoja (nimi, osoite, puhelinnumero jne.), mutta lomakevastauksen perusteella vastaaja voi olla epäsuorasti tunnistettavissa.

Kehittämis ehdotuslomakkeessa on mahdollisuus jättää halutessaan yhteystiedot, joten myös suoria tunnistetietoja voi olla mukana. Kehittämis ehdotuslomakeaineisto hävitetään 10 vuotta tutkimuksen päättymisen jälkeen. Tutkimuksen aikana aineistoa säilytetään siten, että vastaukset on erotettu mahdollisesti jätetystä suorista tunnistetiedoista, mutta ne ovat koodin avulla yhdistettävissä. Tutkimuksen päätyttyä suorat tunnistetiedot hävitetään.

Tutkimushankkeessa rekisterinpitäjät käsittelevät seuraavia lomakkeiden yhteydessä kerättäviä henkilötietoja:

- nimi ja yhteystiedot (vain kehittämis ehdotuslomakkeella)
- ikä ja sukupuoli (Kerro kokemuksistasi -lomakkeella, jos vastaaja kertoo oma-aloitteisesti)
- työnimike / työkokemus / työnantaja (Kerro kokemuksistasi -lomakkeella)
- suhde hiljaisiin toimijoihin (Kerro kokemuksistasi -lomakkeella)
- osallisuus järjestö- tai vapaaehtoistoiminnassa (Kerro kokemuksistasi -lomakkeella)
- yhteiskunnallinen asema (Kerro kokemuksistasi -lomakkeella)
- henkilön näkemyksiä ja kokemuksia hiljaisten toimijoiden asemasta lainsäädännön valmistelussa ja lainsäädännön vaikutuksista hiljaisiin toimijoihin (Kerro kokemuksistasi -lomakkeella), sekä henkilön mielipiteitä lainsäädännön kehittämistarpeista hiljaisten toimijoiden näkökulmasta (Kerro kokemuksistasi -lomakkeella ja kehittämis ehdotuslomakkeella)

Kyselyt:

Kyselyihin vastataan nimettömänä, eikä kyselylomakkeella kerätä suoria tunnistetietoja. Kyselylomakkeita voidaan levittää hankkeen verkkosivujen, muiden julkisten verkkosivujen ja sidosryhmien kautta.

Kyselylomakeaineisto hävitetään 10 vuotta tutkimuksen päättymisen jälkeen. Tutkimuksen aikana aineistoa säilytetään siten, että vastaukset on erotettu mahdollisesti jätetystä suorista tunnistetiedoista, mutta ne ovat koodin avulla yhdistettävissä. Tutkimuksen päätyttyä suorat tunnistetiedot hävitetään.

Tutkimushankkeessa rekisterinpitäjät käsittelevät seuraavia kyselyjen yhteydessä kerättäviä henkilötietoja:

- ikä ja sukupuoli

- asumismuoto
- koulutustiedot
- tulotiedot

Haastattelut:

Yhteydenotoissa haastateltaviin ja aineiston järjestämisen yhteydessä käsitellään haastateltavien nimiä ja sähköpostiosoitteita (suoria tunnistetietoja), joita ei tallenneta haastatteluaineiston yhteyteen. Haastateltavat yksilöidään tarvittaessa esimerkiksi kirjainnumeroyhdistelmällä. Haastattelujen toteuttamiseksi ja analysoimiseksi käsitellään haastattelutallenteita, jotka äänen lisäksi sisältävät haastateltavien taustatietoja ja haastateltavien haastatteluissa antamia vastauksia. Taustatiedot ja haastatteluvastaukset itsessäänkin voivat sisältää epäsuoria tunnistetietoja ja siten paljastaa haastateltavan henkilöllisyyden esimerkiksi asiayhteyden tai asiantuntemuksen kautta. Tulokset raportoidaan siten, että yksittäistä haastateltavaa ei ole mahdollista tunnistaa.

Tutkimushankkeessa rekisterinpitäjät käsittelevät seuraavia haastattelujen yhteydessä kerättäviä henkilötietoja:

- nimi ja yhteystiedot
- ikä ja sukupuoli
- työnimike / työkokemus / työnantaja
- suhde hiljaisiin toimijoihin
- osallisuus järjestö- tai vapaaehtoistoiminnassa
- yhteiskunnallinen asema
- henkilön näkemyksiä ja kokemuksia hiljaisten toimijoiden asemasta lainsäädännön valmistelussa ja lainsäädännön vaikutuksista hiljaisiin toimijoihin

Työpajat:

Tutkimuksen kuluessa järjestetään erilaisia työpajoja, joiden tallenteita voidaan käyttää myös tutkimusaineistona. Nauhoitteet voivat sisältää äänen ja kuvan lisäksi taustatietoja. Työpajoissa saatetaan tuottaa myös kirjallista aineistoa. Työpajoja järjestetään tutkimuksen kuluessa eri tarkoituksia varten. Eri työpajoihin osallistuvia henkilöitä informoidaan erikseen siitä, mitä henkilötietoja heistä kerätään ja mitä tarkoituksia varten.

Tutkimushankkeessa rekisterinpitäjät käsittelevät seuraavia työpajojen yhteydessä kerättäviä henkilötietoja riippuen aineistonkeruun muodosta:

- nimi ja yhteystiedot
- ikä ja sukupuoli
- työnimike / työkokemus / työnantaja
- suhde hiljaisiin toimijoihin
- osallisuus järjestö- tai vapaaehtoistoiminnassa
- yhteiskunnallinen asema
- henkilön näkemyksiä ja kokemuksia hiljaisten toimijoiden asemasta lainsäädännön valmistelussa ja lainsäädännön vaikutuksista hiljaisiin toimijoihin

7. Arkaluonteiset henkilötiedot

Henkilötietojen käsittelyssä käsitellään seuraavia arkaluontoisia tietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluonteisten tietojen käsittely perustuu seuraavaan tietosuojasetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaiseen oikeusperusteeseen:

- Rekisteröidyn nimenomainen suostumus
- Tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus
- Rekisteröity on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
- Muu peruste (mikä?): *esim. tietojen käsittely, josta säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä*
- käsittely sisältää rikostuomioita tai rikkomuksia koskevia tietoja.

Käsittelyn laillinen peruste on tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus.

8. Mistä henkilötiedot ovat peräisin eli mikä tietojen alkuperä on?

Lausunnonantajamatriiseissa esiintyvät lausunnonantajien nimet ovat peräisin valtioneuvoston hankeikkunan ja eduskunnan avoimien rajapintojen kautta saaduista, julkisista hallituksen esityksiin jätetyistä lausunnoista ja valiokuntien kuulemien

asiantuntijoiden lausunnoista. Lausunnonantajatieto on rajapinnassa saatavilla metatietona. Lisää Lakitutkan tietosuojasta: <https://lakitutka.fi/tietosuoja>.

Haastatteluun pyydettyjen viranomaisten/ asiantuntijoiden/ hiljaisten toimijoiden nimet ja työyhteystiedot ovat saatavilla joko julkisesti tai sidosryhmäyhteistyön kautta esimerkiksi organisaatioiden johdon kautta. Muut tiedot kerätään haastateltavilta itseltään.

Lomakkeilla ilmoitettavat suorat tai epäsuorat tunnistetiedot ovat peräisin lomakkeen täyttäneeltä henkilöltä itseltään.

Kyselyillä kerätyt henkilötiedot ovat peräisin suoraan vastaajilta.

Työpajoihin ja tapahtumiin osallistuvien viranomaisten/ asiantuntijoiden/ hiljaisten toimijoiden nimet ja työyhteystiedot ovat saatavilla joko julkisesti tai sidosryhmäyhteistyön kautta esimerkiksi organisaatioiden johdon kautta tai kerätty osallistujilta itseltään.

9. Tietojen siirto tai luovuttaminen Helsingin yliopiston, Turun yliopiston tai Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ulkopuolelle

Haastatteluäänitteet litteroidaan tutkimusryhmän ulkopuolisen tahon/ulkopuolisten tahojen toimesta, mutta henkilötietoja ei muutoin luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolisille tahoille. Litteroinnin toteuttava taho/tahot valitaan myöhemmin. Litteroija (tai litteroijat) toimii henkilötietojen käsittelijänä ja tämän kanssa tehdään tietosuojalainsäädännön vaatimukset täyttävä tietojenkäsittelysopimus, joka sisältää mm. aineistoa koskevan salassapitositoumuksen.

10. Tietojen siirtäminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

11. Käytetäänkö päätöksenteossa automaattista profilointia?

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä.

12. Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus ja salasana
- käytön rekisteröinti/lokitus
- Kulunvalvonta
- salaus/kryptaus (Arkaluontoisten tietojen osalta käytössä UTU:ssa)
- kaksivaiheinen tunnistautuminen (Arkaluontoisten tietojen osalta käytössä HY:ssa; ja jos käyttäjällä on yhteys ulkopuolelta, käytössä myös THL:ssa)
- muu, mikä:

Manuaalista (esim. paperimuodossa tai muuten aineellisessa muodossa) olevaa aineistoa suojataan seuraavilla tavoilla: Lukittavat tilat ja kulunvalvonta. Suoria tunnistetietoja ei yhdistetä aineisto-otteisiin, mikäli sellaisia joudutaan tulostamaan paperimuotoon analyysin helpottamiseksi. Lomakevastaukset välitetään niille tutkijoille, joiden tutkimusaiheeseen vastaus liittyy, salattuna sähköpostina. Lausunnonantajamatriisit välitetään Lakitutkasta työpakettien tutkijoille tietoturvallisesti Turun yliopiston Seafire-palvelun kautta.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja (Kerro kokemuksistasi! -lomake)
- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa ja säilytetään erillään analysoitavasta tutkimusaineistosta (haastattelut, työpajat, kehittämisehdotuslomake, lausunnonantajamatriisit)

Lausunnonantajamatriiseissa, kehittämisehdotuslomakkeessa, haastatteluaineistoissa ja työpaja-aineistoissa voi olla suoria tunnistetietoja kohdan 5 mukaisesti. Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa, ja säilytetään erillään analysoitavasta tutkimusaineistosta. Kerro kokemuksistasi! -lomakkeen henkilötiedot ja kyselyaineisto kerätään ilman suoria tunnistetietoja.

Arkaluonteisia henkilötietoja sisältäviä aineistoja säilytetään UMPIO:ssa (HY), kryptattuna Taltio-verkkolevyllä (UTU) tai suojatulla verkkolevyasemalla (THL). Aineistoja, jotka eivät ole arkaluonteisia, mutta sisältävät henkilötietoja, säilytetään tutkijaryhmän käyttöön rajatulla, jaetulla asemalla (P-asema, HY), Taltio-verkkolevyllä (UTU) tai suojatulla verkkolevyasemalla (THL). Julkisesti saatavilla olevia dokumentteja säilytetään kunkin tutkijan omalla verkkolevyllä (Z-asema, HY), Taltio-verkkolevyllä ja kunkin tutkijan omalla verkkokansilla (UTU) tai suojatulla verkkolevyasemalla (THL) salasanalla suojattuna. Työpakettien johtajat vastaavat siitä, että kunkin työpaketin puitteissa käsiteltäviin aineistoihin on pääsy vain niillä henkilöillä, jotka tarvitsevat aineistoja analyysiä varten.

13. Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Aineiston suorat tunnistetiedot tuhotaan tutkimuksen valmistumisen jälkeen 2030 loppuun mennessä. Tutkimus päättyy viimeistään vuoden 2030 lopussa, jolloin se sisältää myös tutkimushanketta koskevien viimeisimpien julkaisujen laadinnan.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusaineisto hävitetään
- Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:
  - ilman suoria tunnistetietoja   tunnistetiedoin
  - Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuojasetuksen vaatimusten mukaisesti:
    - ilman suoria tunnistetietoja   tunnistetiedoin

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin.

Ennen uutta tutkimuskäyttöä rekisterinpitäjä varmistaa, että uusi tutkimuskäyttö on yhteensopivaa aineiston alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa asetuksen vaatimusten mukaisesti. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidylle myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

Missä aineistoa säilytetään ja kuinka kauan:

Anonymisoitu aineisto, josta on poistettu kaikki suorat ja epäsuorat tunnistetiedot, julkaistaan tutkimuksen päättymisen jälkeen mahdollisuuksien mukaan Tietoarkistossa (AILA/FSD).

Pseudonymisoitu aineisto, josta on poistettu suorat tunnistetiedot, nauhoitteita lukuunottamatta, säilytetään vuoden 2030 jälkeen 10 vuoden ajan suojatulla jaetulla verkkolevyllä (P-asema, HY), Taltio-verkkolevyllä (UTU), tai suojatulla verkkolevyasemalla (THL), ja sensitiiviset aineiston osat UMPIO:ssa (HY), kryptattuna Taltio-verkkolevyllä (UTU), tai suojatulla verkkolevyasemalla (THL) johon on rajoitettu pääsy. Nauhoitteet tuhoataan viimeistään vuoden kuluttua tutkimuksen päättymisen (2030) jälkeen. Tutkimuksen päätyttyä lomakevastauksia, kyselyaineistoa ja lausunnonantajamatriiseja säilytetään korkeintaan 10 vuoden ajan, ja ne siirretään mahdollisuuksien mukaan anonymisoituna Tietoarkistoon. Tutkimus päättyy viimeistään vuonna 2030, jolloin se sisältää myös viimeisimpien julkaisujen laadinnan.

15. Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö rekisteröidyn oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö. Näitä kohtia ei sovelleta, jos rekisteröity ei anna luotettavan tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja.

Suostumuksen peruuttaminen

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- c) vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos:

- a) tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa, tai
- b) jos henkilötietojen käsittely on tarpeen rekisterinpitäjään sovellettavaan unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan, käsittelyä edellyttävän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi, tai
- c) käsittely tapahtuu yleistä etua koskevan tehtävän suorittamista tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämistä varten.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen. Tämä tarkoittaa, että me säilytämme tietojasi mutta emme käsittele niitä muin tavoin.

Sinulla on tämä oikeus seuraavissa tapauksissa:

- a) kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa yliopisto voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden
- b) käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista
- c) yliopisto ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi
- d) olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odottaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeudet perusteet rekisteröidyn perusteet.

Vastustamisoikeus

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin yliopisto ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää

rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Yliopisto voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Sähköposti: tietosuoja@om.fi